

A MAGYAR SZABVÁNYOSÍTÁS CENTENÁRIUMÁRA

Száz év nagy idő. Érzékeljük ezt az alábbi, „mindősze” 84 éve született írás nyelvezetéből, fogalmazásmódjából is, különösen azokból a részletekből, melyek a 16 évvel még korábbi eseményt – az ideai centenárium okát, a Magyar Ipari Szabványosító Bizottság megalakulását – ismertetik.

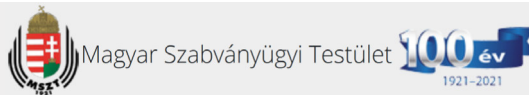
Száz év nagy idő. Rámutatnak erre a mai utódszervezet – a Magyar Szabványügyi Testület – elnökének köszöntő sorai, melyek felvillantják a műszaki életben végbement óriási fejlődést. (Lásd például digitalizáció!) Ehhez hozzátehetjük, hogy túl a műszaki területeken, ma már a társadalmunk számos más tevékenységét is – zömmel nemzetközi – szabványok támogatják, szabályozzák. Gondoljunk csak a tanúsításokra, a minőségszerűsítésre, egyes

képzésekre, a korrupcióellenes intézkedésekre, az emberi erőforrás-gazdálkodásra vagy egyes szolgáltatások (pl. vezetési tanácsadás) nyújtására.

Száz év nagy idő, de bármennyire nagy, ami fontos – a fejlődés és a biztonság iránti igény, a kölcsönös alkalmazkodás célszerű, sőt szükséges volta, mind országos, mind globális szinten –, az nem változott. Ezt szolgálják a nemzeti és nemzetközi szabványügyi szervezetek a bennük tevékenykedő rengeteg szakember elkötelezett, nem ritkán teljesen önkéntes munkája révén.

Ezekkel a gondolatokkal ajánlom a Tisztelt Olvasó figyelmébe Dr. Farkas György professor köszöntőjét és az általa mellékelte könyvrészletet.

Skopál István

KÖSZÖNTŐ

100 éve alakult meg az első magyar szabványosító szervezet

100 éve, 1921. április 28-án tartotta alakuló ülését a magyar szabványosítás első hivatalos szervezete, a Magyar Ipari Szabványosító Bizottság. Az alapítók – a mai napig érvényes iránymutatásként – a Bizottság *„feladatát abban állapították meg, hogy az összegyűjtött adatoknak és a külföldi eredményeknek felhasználásával az ipar közreműködésével magyar szabványokat állapítson meg. Evégett alakítandónak tartott: főbizottságot, elnökséget, szakbizottságokat, tanácsot, titkárságot”*.

Ma sem lehetne lényegre törőbben, illetve pontosabban meghatározni a szabványosítás feladatát és a szabványosító szervezet felépítését. A szabványosításnak e két állandó pillére mellett a kezdetektől változatlan a szabványok iránti igény, a szabványalkotás folyamata (érdekelt felek/szakemberek vitája és megegyezése a szabványosító bizottságokban), valamint a szabványosításban közreműködők szakmai felelőssége. Ezeket nem írta felül a 100 év alatt végrehajtott hét intézményi formaváltás sem. Az elmúlt száz év műszaki fejlődése azonban szinte felmérhetetlenül kiszélesítette a szabványosítás

horizontját, aminek szükségszerű következménye, hogy míg a szabványosító műszaki bizottságok száma a Magyar Ipari Szabványosító Bizottság idején 25 db volt, ma már 183 db. A szabványosítás számára jelenleg ez a legnagyobb kihívás, súlyosbítva a hagyományos, személyes egyeztetést kizáró világméretű járvánnyal. Ez hozza magával, illetve kényszeríti ki a szabványosításban a korábban már elhatározott és megkezdett, ám külső kényszer híján eddig befejezetlen digitalizációt. 100 éve az első világháború veszteségei ellensúlyozásának támogatási szándéka (nagy szériák, széles körben felhasználható gyártmányok, kooperációs lehetőségek bővítése) hozta létre a hazai, külföldi és nemzetközi szabványosító szervezeteket, most a világháború kényszeríti ki a szabványosítás teljes körű és haladéktalan digitalizálását. Korszakváltást okozva, amelynek elkerülhetetlenül részesei, illetve szereplői vagyunk, és amelyet az alapítók szándékának, iránymutatásának megőrzésével kell végrehajtánunk. Az évfordulón elengedhetetlen kötelességünk, hogy tiszteljük elődeink előtt: a Bizottság